

Årsredovisning

2024

njur
fonden

2024 i korthet

Testamentgåvor
430 535
kronor

Verksamhets-
intäkter
7 283 319
kronor

Gåvor
6 852 784
kronor

7 540 000
kronor

beviljade Njurfonden
till **lovande**
forskningsprojekt
som resultat av 2024 års
insamlingsarbete.

Administrations-
kostnader
1 317 810 kronor

Insamlings-
kostnader
622 721
kronor

Ändamålskostnader
9 331 516 kronor

Verksamhets-
kostnader
11 272 047
kronor

43
forskningsprojekt
beviljades medel
från Njurfonden. Sedan
starten har vi **delat ut**
närmare 50 miljoner till
forskning i Sverige.

7 984 289
kronor
har Njurfonden i
 eget kapital. Det är en
förutsättning för att vi ska
kunna hålla en hög,
jämn och förutsägbar
nivå på utdelningen av
forskarbidrag.

"En växande kraft i kampen mot njursjukdom"

Under sina dryga tio år som insamlingsstiftelse har Njurfonden bidragit med drygt 50 miljoner kronor till njurforskningen.

Utdelningen till forskningen har ökat varje år tack vare gåvor från allmänhet och företag samt genom testamenten. Det är glädjande och visar att Njurfonden har blivit en känd aktör inom njurforskningen.

Den stora mängden forskningsansökningar till Njurfonden visar att det pågår mycket forskning av hög kvalitet i Sverige vid flera olika Institutioner. Forskningen har bland annat lett fram till att det i dag finns läkemedel som bromsar fortskridandet av en kronisk njursjukdom, vilket kan förhindra framtida behov av dialys eller transplantation.

Det är även glädjande att många som får forskningsanslagen är yngre forskare, vilket tryggar återväxten inom njurmedicin, transplantation och forskning.

Behovet av forskningsmedel är dock mycket större än vad Njurfonden kan bidra med. Njurfonden behöver därför fortsätta utvecklas för att

kunna samla in mer pengar så att forskningen kan få det stöd som behövs.

Kronisk njursjukdom är en ökande folksjukdom och inom 15 år en av de vanligaste dödsorsakerna. Därför finns många incitament för att människor ska ge gåvor till Njurfonden, precis på samma sätt som till andra stora forskningsfonder.

Till sist vill jag tacka alla som bidragit med gåvor och ideellt arbete för Njurfonden under 2024. ●

FOTO: FRIDA GUMPERT

Stockholm i maj 2025

Håkan Hedman
Ordförande
Medicine hedersdoktor

Innehåll

4 Rekordsumma till njurforskningen	12 Förvaltningsberättelse
6 På jakt efter biomarkörer	17 Resultaträkning
7 Prisas för framgångsrik forskning i njurfysiologi	18 Balansräkning
8 Med nya njuren kom styrkan	19 Noter
10 Njurfondens utdelning 2024	22 Revisionsberättelse

njurfondens Forskningsbidrag

FOTO: MARIA ROSENLOF

Rekordsumma till njurforskningen

Njurfonden växer med fler givare och större gåvor. I år kan stiftelsen därför dela ut 7,5 miljoner kronor till forskningsprojekt om njursjukdomar och transplantation. Det är den största summan sedan fonden instiftades.

I år delade 43 forskningsprojekt på 7,5 miljoner kronor från Njurfonden. Det är elfte året i rad som utdelningen ökar och totalt har närmare 50 miljoner kronor delats ut sedan starten 2014.

– Det är väldigt roligt att vi kunnat öka utdelningen varje år sedan Njurfonden grundades. Antalet forskningsansökningar ökar också för varje år och det pågår mycket intressant njurforsk-

ning i landet, säger Håkan Hedman, Njurfondens ordförande.

Forskningen bidrar både till att kunna bota vanliga njursjukdomar och förhindra komplikationer som uppstår i samband med njursjukdom.

– Jag tror allt fler förstår betydelsen av att det forskas om njursjukdom då vi ser att antalet givare som återkommer till Njurfonden ökar stadigt. Vi kan också visa att pengarna kommer till nytta och ger resultat. Det har stor betydelse för många

forskare och vi bidrar till forskning som pågår i hela landet, säger Håkan Hedman.

En av de som får anslag i år är Kerstin Ebefors, doktor i fysiologi vid Göteborgs universitet. Hon får 250 000 kronor till forskning om IgA-nefrit, en form av njurinflammation, och nya behandlingar mot sjukdomen.

IgA-nefrit är den vanligaste formen av glomerulonefriten, vilket är en inflammation i båda njurarna som i första hand drabbar de små kärlnystan som kallas glomeruli. Med tiden kan den leda till att njurarna slutar att fungera. Det finns ännu ingen botande behandling, men flera nya läkemedel är nu i klinisk prövning och på väg ut på marknaden.

FOTO: CECILIA HEDSTRÖM

”Vi blir allt äldre som befolkning och många får problem med njurarna, därför behöver vi komma framåt med nya behandlingar.”

Kerstin Ebefors

Flera av dessa läkemedel är så kallade komplementinhibitorer. Det är läkemedel som syftar till att minska en del av immunförsvaret som aktiveras vid sjukdomen, det så kallade komplementsystemet. Man vet att komplementsystemet är aktiverat vid IgA-nefrit och att det bidrar till sjukdomens fortskridande, men exakt hur komplementsystemet skadar njuren är inte känt. Projektet syftar till att undersöka hur komplementinhibitorer påverkar njurens filtrationsenheter och om de lokalt skyddar de celler där sjukdomen uppstår.

– Mer kunskap kring hur detta fungerar kan förhoppningsvis i framtiden leda till att man kan utveckla denna klass av läkemedel ytterligare ett steg. Då kan man behandla njuren lokalt, och inte

slå på hela kroppens komplementsystem, och därmed undvika att sänka immunförsvaret i hela kroppen, säger Kerstin Ebefors och fortsätter:

– Pengarna från Njurfonden betyder oerhört mycket. Njurfonden har stöttat min forskning tidigare och även nu i årets utdelning och tack vare det kan jag fortsätta forska. Vi blir allt äldre som befolkning och många får problem med njurarna, därför behöver vi komma framåt med nya behandlingar.

Ett annan forskare som får bidrag är transplantationskirurg Henrik Benoni, doktor vid institutionen för kirurgiska vetenskaper vid Uppsala universitet. Han får 200 000 kronor till sin forskning om cancer före och efter organtransplantation, behandling och genetiska riskmarkörer. För att förhindra avstötning av den nya njuren behöver patienterna livslång immundämpande behandling. En allvarlig konsekvens av denna behandling är både en ökad risk för cancer samt sämre överlevnad efter cancerdiagnos.

– Vi forskar för att identifiera genetiska riskmarkörer som kan hjälpa oss att förutse risken för olika typer av cancer efter transplantation, och därmed skraddarsy både den immundämpande behandlingen och screening för cancer. Vi undersöker också hur vi bäst kan följa upp transplanterade patienter med cancer för att förbättra deras prognos, säger Henrik Benoni. ●

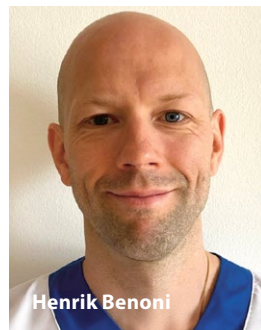

FOTO: PRIVAT

”Vi vill kunna förutsäga risken för olika typer av cancer efter transplantation och därmed skraddarsy både immundämpande behandling och screening för cancer.”

Henrik Benoni

På jakt efter biomarkörer

IgA-nefrit är en komplex sjukdom med varierande symtom. Med stöd av Njurfonden forskar Anna Witasp om tidigare upptäckt, träffsäkrare diagnos och skraddarsydda behandlingar.

En av de främsta orsakerna till njursvikt är IgA-nefrit, som är en form av njurinflammation. Sjukdomen drabbar både vuxna och barn och vanligast är att få diagnosen i 20–40-årsåldern. Anna Witasp, doktor i medicinska njursjukdomar vid Karolinska Institutet, får nu 250 000 kronor från Njurfonden för att forska kring individanpassad behandling av IgA-nefrit. Något som inte finns i dag.

FOTO: MARIA ROSENLOF

Varför blev du intresserad av njursjukdomar?

– Jag är i grunden molekylärbiolog med inriktning genetik. Under mitt examensarbete och min doktorandtid fokuserade jag på njursjukdomar eftersom det fanns så många obesvarade frågor på den molekylära sidan. Sedan har jag fortsatt min forskning med inriktning på IgA-nefrit som är en gåtfull sjukdom. Den ger milda symtom hos vissa, men hos somliga utvecklas den snabbare och kan redan efter 20 år göra att patienten behöver transplantation eller dialys. Det finns inga sätt att bota IgA-nefrit och dagens behandlingar går mest ut på att mildra symptomen.

Vad forskar du om nu?

– Jag ingår i ett forskningsnätverk vid Karolinska Institutet och Karolinska Universitetssjukhuset som har tillgång till en biobank som byggts upp under 10–15 år. Här finns information om mer än 1 300 patienter som har lämnat vävnadsprov från njuren. I den här studien tittar vi närmare på 80 patienter som diagnostiserats med IgA-nefrit.

–Tillsammans med forskare från Tyskland genomför vi en så kallad multiomikstudie (en bio-

logisk analys) av de här patienternas prover. Något som inte gjorts tidigare på motsvarande sätt. Med hjälp av tekniken kommer vi att få fram en detaljerad bild av den biomolekylära sammansättningen i njurvävnad samt blod- och urinprover.

Just nu ansöker vi om tillstånd för att dela data med forskarna i Tyskland. Jag hoppas vi får iväg proverna för analys inom några veckor och att vi har preliminära data innan årets slut.

Vad bidrar din forskning till?

– Med min forskning hoppas jag att vi hittar biomarkörer i blod och urin som gör det lättare att upptäcka sjukdomen, ge träffsäkrare diagnos, kunna övervaka sjukdomsförloppet i detalj samt utveckla nya läkemedel specifikt för IgA-nefrit.

– I dag är njurbiopsi det enda sättet att diagnostisera IgA-nefrit, men på sikt kan man kanske ersätta det med blod- eller urinprov. På det här sättet kan patienten få skraddarsydd behandling i rätt tid, vilket både kan bromsa sjukdomsförloppet och öka patientens livskvalitet genom att de slipper dialys och transplantation. Vården sparar också in den kostnaden.

Hur ser framtiden ut för njursjuka patienter?

– Vi lever i mycket spännande tider där många läkemedel, forskningssamarbeten och studier är på gång. Det finns mycket variationer i njursjukdomar som är viktigt att studera. Individanpassad behandling för njursjuka kommer i framtiden bli allt vanligare och vi är äntligen på gång med behandlingar som kan göra skillnad. Vi forskare är väldigt tacksamma att patienter är villiga att delta i studier och lämna prover. De gör en viktig insats för forskningen!

Vad betyder stödet från Njurfonden?

– Genom forskningen kan vi satsa resurser och bygga vidare på tidigare fynd för att förbättra situationen för njursjuka. Forskning är dyrt och vi är beroende av externa finansiärer. Därför är det bra att det finns öronmärkta pengar till njurforskningen via Njurfonden. Det möjliggör att vi i Sverige kan forska vidare och att jag kan forska om IgA-nefrit. •

Prisas för framgångsrik forskning i njurfysiologi

Njurfonden tilldelar Bengt Rippes forskarpris 2024 till professor Börje Haraldsson. Han får priset för sitt mångåriga engagemang inom det njurmedicinska fältet.

Bengt Rippes forskarpris tilldelas en i Sverige verksam forskare eller kliniskt verksam person som gjort betydelsefulla vetenskapliga insatser inom det njurmedicinska området. Priset går 2024 till Börje Haraldsson, professor i njurmedicin vid Sahlgrenska Akademien vid Göteborgs universitet, Institutionen för Neurovetenskap och Fysiolog, med motiveringen:

"Bengt Rippes forskarpris 2024 tilldelas Professor Börje Haraldsson, för sitt mångåriga stora engagemang inom det njurmedicinska fältet, både som kliniskt verksam läkare och som framgångsrik forskare vars forskargärning förknippas med ett stort mått nyfikenhet och med förmågan att se komplexa vetenskapliga sammanhang och kunna omsätta dem i praktiken."

Njurfysiologi handlar i grunden om hur njurarna fungerar och professor Börje Haraldsson har lett en mycket framgångsrik forskargrupp inom njurfysiologi och njurmedicin. Särskilt fokus har varit på hur filtrationsbarriären i kärlnystanen fungerar, både i normaltillståndet och vid njursjukdom. Genom sina studier har han också framgångsrikt bidragit till en förbättrad peritonealdialys till gagn för patienterna.

Betydelsefullt forskarpris. Bengt Rippe, 1950–2016, var professor i njurmedicin i Lund och en framstående forskare. Han deltog i grundandet av Njurfonden på uppdrag av Svensk Njurmedicinsk Förening (SNF). Efter hans bortgång i oktober 2016 tog SNF initiativ till att Njurfonden inrättar Bengt Rippes forskarpris.

Börje Haraldsson tog emot Bengt Rippes forskarpris av Prins Daniel, som är Njurfondens beskyddare.

Börje Haraldsson är även verksam som entreprenör och medarbetare inom läkemedelsbranschen, där han bland annat har lett arbetet med att ta fram nya läkemedel för njursjuka patienter.

– Det känns fantastiskt stimulerande och lite speciellt att få Bengt Rippes pris eftersom jag känt Bengt i cirka 40 år. Han var en av mina första handledare när jag började forska. Det var som att återvända till där det började när jag fick Bengt Rippes pris. Säcken knyts ihop, säger han.

Efter läkarexamen 1982 vid Göteborgs universitet disputerade Börje Haraldsson 1986 och blev docent i fysiologi 1989. Han blev utnämnd till professor i njurmedicin i Göteborg 2001 och hade den positionen fram till 2014, då började han på läkemedelsbolaget Novartis för att bygga upp deras terapiområde inom njurmedicin.

För närvarande är han vd för Oncorena AB. Ett företag som han själv varit med och startat. Han är också adjungerad professor vid Göteborgs universitet.

Bengt Rippes forskarpris utgör ett personligt stipendium och uppgår till 50 000 kronor. ●

Med nya njuren kom styrkan

Olov Stenbäck, 18 år, är en sällsynt person på flera sätt. Han spelar såväl piano som cello och saxofon. Han har också ett mycket ovanligt syndrom, som både innebär nedsatt syn och att njurarna gradvis slutar fungera.

Det upptäcktes tidigt att Olov Stenbäck såg dåligt och ett av hans första minnen är när han gör en synundersökning och får titta på solen och planeterna.

– Då var jag kanske tre år och tyckte att det var häftiga bilder. Sedan har jag flera gånger gjort en undersökning i Lund där de sätter elektroder på ögonen. Det känns som om man ser på psykedeliska filmer. Lebers innebär en gradvis försämring

av synen, men nu verkar det vara ganska stabilt, säger Olov.

När han hade börjat i första klass började man också misstänka att hans njurar inte fungerade som de skulle. Sedan skulle det visa sig att han också har den ärftliga njursjukdomen nefronoftis.

– Jag slutade aldrig att kissa på mig på nätterna och var alltid väldigt törstig och trött. När jag var sju år åkte jag in och tog en massa prover och fick

inte dricka eller äta något innan. Mina föräldrar hade ett litet helvete med mig den morgonen. Det roliga var att fem minuter innan undersökningen gick jag själv på toaletten och där fanns ett handfat, men jag drack ingenting, säger Olov.

Det blev många läkarbesök innan utredningen var helt färdig 1,5 år senare med resultatet att Olov har det mycket ovanliga Senior-Løkens syndrom, eftersom han två sjukdomar; Lebers och nefro-noftis. Det visade sig att hans föräldrar har varsitt anlag för syndromet. Oves storebror Jacob är där-
emot frisk.

– Då var min njurfunktion 32–33 procent och man kollade genast om mamma eller pappa kunde donera en njure, men av olika anledningar funkade det inte för någon av dom. Det blev en lång väntan eftersom man vill att njurfunktionen nästan ska vara i botten innan transplantationen görs. Jag kan fundera lite över varför man låter det gå så långt när det handlar om ett barn. Den sista månaden innan transplantationen var jag tvungen att gå i dialys, ”I can’t recommend it”, säger Olov ironiskt.

Han fick påsdialys på Falu lasarett fyra gånger i veckan och beskriver levande känslan av att sitta fast vid en maskin som piper och är allmänt obekväm. Dessutom fick han fruktansvärt ont i huvudet och axlarna varje gång.

– Man fixar det egentligen inte mentalt. Hela processen är ett enormt psykologiskt trauma för ett barn, trots det fick jag aldrig prata med en psykolog. Även om mina föräldrar försökte göra tillvaron så rolig som det gick med filmer, musik och godis.

Njurförbundet var också viktigt för familjen under uppväxten. Den årliga familjeveckan har varit ett återkommande inslag på sommaren.

– Det är kul att träffa alla kompisar och det är en enorm trygghet att veta att alla andra också har en kronisk njursjukdom. Vi vet att vi är unika, men samtidigt är det inte diagnosen som definierar oss som människor, säger Olov.

När Olov var tolv år kom det efterlängtade beskedet från Akademiska sjukhuset i Uppsala att det fanns en njure till honom. Han minns att han inte

”Jag har så mycket positivt i mitt liv just nu och tycker inte att mitt ’syndrom’ påverkar mig särskilt mycket. Visst, förutom att jag är närsynt och har någon annans kroppsdel.”

Olov Stenbäck

var särskilt orolig inför operationen, utan mest kände förväntan.

– En stor del av mitt liv hade jag fått höra att en ny njure skulle fixa allt. Om jag var som en traktor nu skulle jag bli som en Ferrari efter operationen. Och vilken tolvåring vill inte vara det, men tyvärr blev det inte så till en början, säger Olov.

Det första han märkte efter operationen var att han hade fått en glupande aptit. Han åt både upp sin egen och sina föräldrars mat på sjukhuset. Däremot var han fortfarande lika trött. Läkarnas förklaring var att kroppen inte hann med huvudet, bland annat för att han växte så snabbt.

– Först kände jag glad och pigg i huvudet, men sedan blev jag besviken över att kroppen inte reagerade som jag hade hoppats. Samtidigt fick jag dåligt samvete över att jag inte var tillräckligt tack-sam över att operationen hade gått bra. I samma veva fyllde jag 13 år och blev verkligen en sur ton-åring som tog ut all min ilska över mina föräldrar.

Men för omkring 2,5 år sedan vände det med hans fysiska mående och i dag känner han sig pigg. Han går sista året på det estetiska programmet med inriktning musik på Lugnetgymnasiet i Falun och ser fram emot att ta studenten i vår.

Olov säger själv att det roligaste som finns är att stå på scenen och uppträda. Han spelar i två olika band och sjunger i kör.

– Det enda jag inte gör är att dansa! Jag har så mycket positivt i mitt liv just nu och tycker inte att mitt ”syndrom” påverkar mig särskilt mycket. Visst, förutom att jag är närsynt och har någon annans kroppsdel. Men jag ser min nya njure som en sten – en sten som ger mig kraft! •

Njurfondens utdelning 2024

Njurfonden har beviljat forskningsbidrag på 7,5 miljoner kronor till 43 forskare ur avsatta medel för 2024. Nästan 50 miljoner kronor har därmed delats ut till olika forskningsprojekt i Sverige sedan fonden startades.

Inflammatoriska njursjukdomar

Kroniska njursjukdomar som orsakas av skador i njurvävnaden på grund av ett aktiverat immunsystem och/eller inflammation. Inflammatoriska njursjukdomar är en vanlig orsak till njursvikt som kräver njursättande behandling.

Ebefors, Kerstin, Göteborgs universitet. *Komplementaktivering vid IgA nefrit.* **250 000 kr**

Friberg, Niklas, Lunds universitet. *Betydelsen av arginas vid hemolytiskt uremiskt syndrom.* **250 000 kr**

Herthelius, Maria, Karolinska Institutet. *Tubulointerstitiell nefrit (TIN) hos barn och vuxna.* **200 000 kr**

Soveri, Inga, Uppsala universitet. *Precisionsdiagnostik i membranös nefropati.* **200 000 kr**

Lundberg, Sigrid, Karolinska Institutet. *Från avancerad njurdiagnostik till en individualiserad behandling vid IgAN.* **200 000 kr**

Segelmark, Mårten, Lunds universitet. *Prognos och behandling vid Goodpastures sjukdom.* **200 000 kr**

Hellmark, Thomas, Lunds universitet. *Utvärdering av nya biomarkörer vid ANCA vaskulit.* **200 000 kr**

Juto, Anna, Karolinska Institutet. *IL-16: En longitudinell studie och cellforskning vid ANCA-associerad vaskulit.* **150 000 kr**

Westergren, Emelie, Karolinska Institutet. *Inflammatoriska mekanismer och biomarkörer vid IgA nefropati och vaskulit.* **150 000 kr**

Johansson, Alva, Göteborgs universitet. *IgA depositioner vid IgA-nefrit.* **150 000 kr**

Chrysostomou, Charikleia, Karolinska universitetssjukhuset. *Risk för allvarlig infektion och infektionsdöd hos patienter med njursvikt.* **100 000 kr**

Narasimhan, Gayathri, Göteborgs universitet. *Crosstalk mellan mesangiala celler och podocyter genom exosomer i IgA-nefrit.* **100 000 kr**

Lopatko Fagerström, Ingrid, Lunds universitet. *Interaktionen mellan kininsystemet och komplementsystemet.* **100 000 kr**

Öberg, Carl, Lunds universitet. *Minskad skadlig glukosabsorption via glukoskanaler vid peritoneal dialys.* **300 000 kr**

Stenvinkel, Peter, Karolinska Institutet. *Molekylära orsaker och ny behandling av vaskulärt åldrande vid kronisk njursvikt.* **250 000 kr**

Welander, Frida, Karolinska Institutet. *Könsskillnader i njurmedicinsk vård i Sverige.* **200 000 kr**

Kronisk njursvikt (CKD 5) inklusive dialys

Det innebär kraftigt nedsatt njurfunktion på gränsen till behov av njursättande behandling. I den här gruppen ingår forskning som rör dialys.

Xu, Hong, Karolinska Institutet. *Ny behandling för njursjukdom med hjälp av epidemiologiska och kliniska metoder.* **150 000 kr**

Schroeder, Marion, Lunds universitet. *Skadar kärltillväxthämmande ögoninjektioner njurfunktionen?* **100 000 kr**

Suliman, Mohamed, Karolinska institutet. *Samband mellan mitokondriellt härledda peptider, AGEs, och undernäring vid CKD.* **100 000 kr**

Björkstén, Markus, Karolinska universitetssjukhuset. *Njurfunktion före och efter start av peritonealdialys.* **100 000 kr**

Arefin, Md Samsul, Karolinska Institutet. *Senolytics och mPGES-1-inhibitor för att bekämpa tidig vaskulär åldrande hos CKD.* **100 000 kr**

Njursjukdomar CKD 1–4 och diabetes

Det innebär inga symptom alls eller påtaglig njurpåverkan. I den här gruppen ingår forskning om kronisk njursjukdom som orsakas av diabetes.

Faucon, Anne-Laure, Karolinska Institutet. *En svensk nationell kohort över patienter med kronisk njursjukdom (år 2).* **250 000 kr**

Eriksson Svensson, Maria, Uppsala universitet. *Njurfunktion, ackumulering av metaboliter och risk för hjärtkärlsjukdom.* **250 000 kr**

Carrero, Juan J, Karolinska Institutet och Danderyds sjukhus. *Förbättra upptäckt och hantering av njursjukdomar i primärvården (år 2).* **200 000 kr**

Sendic, Senka, Karolinska Institutet. *Urin Biomarkörer för tidig detektion av njur- och hjärtkärlsjukdom i Stockholm S.* **200 000 kr**

Chromek, Milan, Karolinska Institutet. *Cell-fritt DNA hos barn med kronisk njursjukdom.* **200 000 kr**

Patrakka, Jaakko, Karolinska Institutet. *Analys av njurcellers hälsa genom transkriptionsprofiler av urinceller.* **200 000 kr**

Olauson, Hannes, Karolinska Institutet. *AI-assisterad histologisk bedömning i prekliniska modeller av njursjukdom (år 2).* **200 000 kr**

Jonsson, Andreas, Umeå universitet. *Orsakar lätt nedsatt njurfunktion kranskärlssjukdom och halskärlsförträngning?* **200 000 kr**

Tydén, Maria, Uppsala universitet. *Kardiovaskulär risk vid kronisk njursjukdom – biomarkörer och riskstratifiering.* **150 000 kr**

Laucyte-Cibulskiene, Agne, Lunds universitet. *Urinmarkörer för tidig upptäckt av kronisk njursjukdom och hjärtsjukdom.* **150 000 kr**

Carlström, Mattias, Karolinska Institutet. *Terapeutisk roll av dietärt nitrat och icke-hemjärn vid kronisk njursjukdom.* **100 000 kr**

Boi, Roberto, Göteborg universitet. *LPAR och ADIPOR, glomerulära yin-yang i diabetes-nefropati (år 1).* **100 000 kr**

Transplantation

Forskningsprojekt som rör njurtransplantationer.

Holgersson, Jan, Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet. *Donatorreaktiva minnes B-celler som en markör för risk vid transplantation.* **350 000 kr**

Saeed, Aso, Göteborgs universitet. *Intra-renala mekanismer av Dapagliflozin vid kronisk njursjukdom: En prospektiv,* **250 000 kr**

Genberg, Helena, Karolinska Institutet. *Super Thaw för upptining av frysförvarade organ vid transplantation.* **250 000 kr**

Benoni, Henrik, Uppsala universitet. *Cancer före & efter organtransplantation – behandling & genetiska riskmarkörer.* **200 000 kr**

Lorant, Tomas, Uppsala universitet. *Skydda njurar med vesikler från mesenchymala stamceller.* **150 000 kr**

Bergqvist, Anders, Uppsala universitet. *Förbättrad diagnostik av BK polyomavirus nefropati hos njurtransplanterade patienter.* **150 000 kr**

Smolander, Jessica, Karolinska Institutet. *Tidig transplantat-glomerulopati och prognostiska faktorer graftöverlevnad.* **100 000 kr**

Vårdvetenskap

Ett tvärvetenskapligt forskningsområde med fokus på vårande. Det vill säga den mänskliga omsorgen om individens hälsa, lidande, välbefinnande och livskvalitet – ofta utifrån patientens perspektiv.

Nilsson, Kristina, Vrinnevisjukhuset. *Randomiserad pilotstudie om internetstöd för njurtransplantationskandidater.* **100 000 kr**

Svensson, Philippa, Lunds universitet. *Träningens effekt på livskvalitet hos patienter med kronisk njursjukdom.* **90 000 kr**

Övrigt

Njursjukdomar som inte kan inkluderas under andra områden.

Windahl, Karin, Karolinska Institutet. *Proteinreducerad kost till kroniskt njursjuka äldre – en bra behandling?* **150 000 kr**

Insamlingsstiftelsen Njurfonden
Org.nr. 802477-9202

Årsredovisning 2024

Styrelsen får härmed avlämna årsredovisning samt redovisning av stiftelsens verksamhet och förvaltning för räkenskapsåret 2024-01-01–2024-12-31.

Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen är upprättad enligt ÅRL samt BFNAR 2012:1 (K3) samt följer ”Giva Sveriges Styrande riktlinjer för årsredovisning” uppdaterade 10 december 2024. Årsredovisningen är upprättad i SEK.

Allmänt om verksamheten

Njurfonden grundades under 2013 och är en insamlingsstiftelse med säte i Stockholm.

Stiftelsen grundades av Njurförbundet, Svensk Njurmedicinsk Förening, Svensk Njurmedicinsk Sjuksköterskeförening och Svensk Transplantationsförening. Nämnade organisationer är Insamlingsstiftelsen Njurfondens huvudmän.

Stiftelsens första verksamhetsår var 2014.

Njurfonden tar emot gåvor, testamenten, donationer (även aktier, obligationer, fastigheter m.m.) till förmån för vetenskaplig forskning om njursjukdomar och njurtransplantationer samt information till allmänheten inom dessa områden. Insamling sker från både privatpersoner och företag. Njurfonden kan även ansöka om bidrag från stiftelser, fonder med mera.

Stiftelsens ändamål är att lämna bidrag för:

- vetenskaplig forskning om njursjukdomar och njurtransplantationer.
- information om njursjukdomar och härtill hörande frågor.

Stiftelsens ändamål ska tillgodoses genom att stiftelsen, inom ramen för sitt huvudsyfte, främjar vetenskaplig forskning inom kroniska njursjukdomar, prevention och njurersättande behandling, samt stärker medvetandegraden i samhället om njurarnas betydelse, njurdonation samt njursjukas livssituation.

Njurfondens vision är att ingen ska behöva lida av sjukdomar, skador eller funktionsnedsättningar i njurarna. Det långsiktiga målet för Njurfonden är att all ohälsa relaterad till njurarna ska kunna besegras, förebyggas, lindras och botas.

Njurfonden innehar ett 90-konto och verksamheten kontrolleras årligen av Svensk Insamlingskontroll.

Njurfonden är medlemmar i Giva Sverige och följer organisationens riktlinjer och policyer.

Njurfondens olika policydokument finns tillgängliga på Njurfondens hemsida www.njurfonden.se.

Njurförbundet administrerar stiftelsen och svarar för stiftelsens ekonomiska redovisning. För stiftelsens insamlingsverksamhet finns utöver Njurförbundet även upphandlade underleverantörer.

Resultat och ställning

Resultatet för räkenskapsåret 2024-01-01 t o m 2024-12-31 uppgår till ett underskott på 2 744 011 kronor. Underskottet föreslås bli balanserat i ny räkning. Bidraget till forskning för år 2024 uppgick till 7 540 000 kronor därtill Bengt Rippes forskarpris om 50 000 kronor. Njurfonden har dock under 2024 erhållit kännedom om flera ytterligare större testamentsgåvor vars slutgiltiga arvskifte ännu inte är genomfört. För övriga informationer kring resultat och ställning hänvisas till särskilda noter i resultat- och balansräkningen.

Styrelsens ambition är att hålla en hög, jämn och förutsägbar nivå på utdelningen av forskarbidrag. För att kunna ha god framförhållning när det gäller ansökningsförfarandet beslutas den årliga summan att utlysa ett år i förväg. Då inflödet av gåvor, framför allt arv, fluktuerar kraftigt och är oförutsägbart, är det okänt vid tidpunkten för beslut om utlysning hur mycket som kommer att samlas in. Därför varierar procentandelen av årligen insamlade medel som går till ändamålet. Något år kan det bli en mindre procentandel, på grund av exempelvis oväntade stora arv. Andra år kan den till och med överstiga 100 procent. Genom att en del av förvaltningsresultatet ligger som ansamlat eget kapital kan vi hålla den jämna bidragsnivån även om det för enskilt år genererar ett underskott.

Flerårsjämförelse*

Jämförande nyckeltal i kronor.

Belopp i SEK.

	2024	2023	2022	2021	2020
Årsomsättning	7 283 319	8 521 407	7 887 429	9 406 320	12 220 184
Resultat	-2 744 011	-2 626 008	-2 489 432	1 188 189	4 002 200
Balansomslutning	16 379 925	18 972 337	20 889 452	22 323 898	20 955 883
Gåvor och bidrag	7 283 319	8 521 407	7 887 429	9 406 320	12 220 183
varav Insamlade medel från allmänheten	6 416 784	6 212 141	6 166 183	5 391 207	5 076 062
Ändamålskostnader	9 442 515	10 025 361	9 377 201	8 692 781	7 475 142
Procentandel av insamlade medel som går till ändamålet	130%	118%	119%	92%	61%

Förvaltning

Styrelse

Stiftelsen förvaltas av styrelsen vars ledamöter utsetts i enlighet med stiftelseförordnandet och av respektive huvudman. Styrelsen har under året bestått av ordföranden samt 7 ledamöter.

Njurfonden har under 2024 haft 4 styrelsemöten. Styrelsemöten avhölls vid följande tillfällen: 18 januari, 3 april, 12 september och 12 december.

Under räkenskapsåret 2024 har styrelsen haft nedanstående sammansättning. Närvaro på styrelsemöten anges inom parentes efter respektive styrelsemedlem.

Ordförande Håkan Hedman, förbundsordförande i Njurförbundet och medicine hedersdoktor vid Sahlgrenska Akademien (4 möten)

Vice ordförande Annette Bruchfeld, professor/överläkare njurmedicin, Linköpings Universitet/Karolinska institutet (4 möten)

Kassör, Björn Nilsson, förbundskassör i Njurförbundet, (4 möten)

Ledamot Linda Afsenius, leg sjuksköterska Sahlgrenska Universitetssjukhuset och ordförande Svensk Njurmedicinsk Sjuksköterskeförening, (1 möte)

Ledamot Peter Bárány, docent, sektionschef barn-nefrologi Karolinska universitetssjukhuset (4 möten)

Ledamot Hans Ellegren, professor i evolutionsbiologi, Uppsala universitet (4 möten)

Ledamot Ulla Evensson, Njurförbundet (4 möten)

Ledamot Per Lindnér, professor, Transplantationscentrum Sahlgrenska universitetssjukhuset (2 möten)

Revisor

Margaretha Morén, BDO Mälardalen AB, auktoriserad revisor.

Håkan Hedman

Annette Bruchfeld

Björn Nilsson

Linda Afsenius

Peter Bárány

Hans Ellegren

Ulla Evensson

Per Lindnér

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Positiva omvärldshändelser

Vetenskaplig forskning inom kroniska njursjukdomar, prevention och njurersättande behandling är långsiktigt och ger resultat över tid. Kvalitetsregistret Svenskt Njurregister, SNR, släppte 2024 en rapport som visade på stora framsteg som i mångt och mycket kan hänvisas till forskningsframgångar. Bättre behandlingar har lett till att allt färre nu utvecklar den svåraste graden av njursvikt som kräver njurersättande behandling i form av dialys eller njurtransplantation. För de drygt tusen personer som årligen måste starta i njurersättande behandling ser vi ökad överlevnad. För 30 år sedan avled årligen en av tre som gick i dialys, medan det 2023 hade minskat till en av fem.

Under 2024 uppdaterades behandlingsrekommendationerna i Nationellt vårdprogram för kronisk njursjukdom, efter nya forskningsresultat. Ett glukossänkande läkemedel som i tidiga stadier bromsar utvecklingen av kronisk njursjukdom finns med, liksom nya blodtrycksmål samt lipidbehandling.

Transplantationsverksamheten i Sverige visade också fortsatt höga siffror, då 512 personer fick en ny njure. En följd av det goda resultatet blev att kön och väntetiden på en njurtransplantation har förkortats.

Utdelade forskningsanslag

Ett av Njurfondens ändamål – att lämna bidrag för vetenskaplig forskning – uppnåddes 2024 genom att bevilja 43 av 86 ansökningar om forskningsanslag och dela ut 7 540 000 kronor, det högsta beloppet någonsin sedan stiftelsen grundades. Anslagen fördelades på projekt inom forskningsområdena Kronisk njursjukdom (CKD) stadier 1–4 och diabetes, Inflammatoriska njursjukdomar, Transplantation, Kronisk njursjukdom (CKD) stadium 5 och dialys, Vårdvetenskap samt övriga projekt som inte kan inkluderas inom rubricerade områden. Effekterna av forskningen förväntas bidra till friskare och bättre liv för barn och vuxna med njursjukdom genom säkrare prognoser, bättre behandlingsmetoder vid CKD, dialys och transplantation samt ökad förståelse för riskfaktorer.

Bengt Rippes forskarpris, ett stipendium på 50 000 kronor, gick 2024 till Börje Haraldsson, professor i njurmedicin vid Sahlgrenska Akademien vid Göteborgs universitet, Institutionen för Neurovetenskap och Fysiologi, för sitt mångåriga stora engagemang inom det njurmedicinska fältet, både som kliniskt verksam läkare och som framgångsrik forskare vars forskargärning förknippas med ett stort mått nyfikenhet och med förmågan

att se komplexa vetenskapliga sammanhang och kunna omsätta dem i praktiken.

Stiftelsen utvärderar de olika forskningsprojekten genom att senast ett år efter att bidraget utbetalats, få en kort redovisning om hur bidraget har använts. Vidare får stiftelsen ta del av artiklar och andra publikationer som publiceras i samband med de olika projekten. Särskilt uppmärksammades under året projekt om hjärtsvikt och diabetes påverkan på njursjukdomen, nya riktlinjer för diagnostik och behandling som förväntas ge fler transplantationer och bättre överlevnad, hur fler njurar från avlidna ska kunna tillvaratas för transplantation och hur upptäckten av nya biomarkörer kan ge bättre behandling av IgA-nefrit, en av de främsta orsakerna till njursvikt.

Information

Njurfondens ändamål är också information om njursjukdomar och härtill hörande frågor. H.K.H Prins Daniel blev 2023 Njurfondens beskyddare för en femårsperiod. Prinsens beskyddarskap förväntas få stor betydelse och bidra till att öka befolkningens kunskap om njursjukdomar och förståelse för personer som behöver dialys eller en njurtransplantation för sin överlevnad. Ett syfte med beskyddarskapet är också inspirera andra människor att bidra med sitt stöd.

Genom två webinarier, på Världsnjurdagen den 14 mars och den 4 december, erbjöds allmänheten att ta del av forskning som Njurfonden stödjer och höra populärvetenskapliga föredrag av totalt sex forskare. Båda webinarierna spelades in och har visats på webben och på Njurfondens Youtube-kanal med drygt 100 visningar.

Hemsidan njurfonden.se uppgraderades 2024 för att öka antalet besökare och fler har tagit del av information om att såväl förebygga som att leva med njursjukdom. Här publiceras också nyheter om forskningsframgångar och de forskningsprojekt som Njurfonden bidrar till. Hemsidan är också en viktig kanal för givare som önskar donera pengar till Njurfondens ändamål, och har under året förstärkts med ett nytt verktyg för privatpersoners egna insamlingar. En av de första egna insamlingarna skapades i samband med cykelloppet Vätternrundan och inbringade drygt 15 000 kronor.

Insamling

Sju riktade brevkampanjer genomfördes för att informera om den forskning som Njurfonden stödjer samt uppmärksamma behovet av ytterligare forskning. Kampanjerna har riktats dels mot givare som återkommande stödjer stiftelsens verksamhet, dels mot medlemmar i Njurförbundet och andra målgrupper. Satsningen på insamlingskampanjer, annonsering och information har genererat fortsatt ökade gåvointäkter vilka under året

uppgick till över 6,4 miljoner kronor. Antalet givare som återkommande stödjer stiftelsens ändamål såväl genom autogiro månatligen som med gåvor till 90-kontot, har ökat. Sett över en femårsperiod har insamlingen närapå fördubblats.

Njurfonden har under året erhållit flera testamentsgåvor som ytterligare medför fortsatt ökning av forskningsbidrag inom segmentet njursjukdomar.

Förväntad framtida utveckling

Att fortsätta öka insamlingen och höja anslagen till forskningen är prioriterat. Arbetet med riktade insamlingskampanjer vid 7 tillfällen under det kommande året är planerade. Ökad synlighet i sociala mediekampanjer jämte annonsering i tryckta medier leder till ökad kännedom och högre sannolikhet att Njurfonden väljs som gåvomottagare för exempelvis minnes- och testamentsgåvor.

Utfallet förväntas ge en fortsatt ca 10-procentig ökning av insamlade medel från allmänheten. Njurforskning är generellt ett eftersatt område när det gäller ekonomiska medel till forskning. Njurfonden har under sina relativt få verksamhetsår därför blivit en reell och etablerad aktör vid tilldelning av medel vilket avspeglar sig i ständigt ökat antal sökande.

Användning av finansiella instrument

Kapitalplaceringar är upptagna till anskaffningsvärdet. Styrelsen har antagit en placeringspolicy för Insamlingsstiftelsen Njurfonden. Denna har reviderats årligen. Placeringspolicyen föreskriver i huvudsak en mix av lika delar penningmarknadsfonder och aktiefonder. I båda fallen gäller företrädesvis placering med medelhög risk. Placeringar får ej ske i företag som tillverkar eller säljer krigsmateriel, tobaksprodukter och alkoholhaltiga drycker eller bedriver kommersiell spelverksamhet eller pornografisk verksamhet. För ändamålet används uteslutande etiska fonder fördelade på såväl svenska som utländska fonder samt i Swedbank Humanfond som investerar i företag som bedöms jobba för FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling.

Insamlingsorganisationen har som policy att omedelbart sälja aktier som erhållits som gåva och bedriver inte egen placeringsverksamhet. Därefter fördelas medlen i enlighet med den beslutade placeringspolicyen. Som förvaltare av Insamlingsstiftelsens fondmedel har Swedbank upphandlats. Njurfonden och dess upphandlade förvaltare följer löpande händelserna i omvärlden och samhället med avseende på effekterna och hur det påverkar marknadsvärdet för de finansiella tillgångarna.

Hållbarhetsupplysningar

Anställda

Stiftelsen har ingen anställd personal utan administrativa uppdrag ombesörjs av Njurförbundet som erhåller ersättning för utfört arbete och upparbetade kostnader.

Anställda vid Njurförbundets kansli omfattas av kollektivavtal, ett separat tjänstereglemente med bland annat friskvårdsbidrag, lönepolicy, alkoholicy och resereglemente. Det finns en budget med avsatta medel för kompetensutveckling som har utnyttjats för kurser och utbildning under året.

Lokaler

Njurförbundets kansli hyr lokaler av en bostadsrättsförening som driver ett energieffektiviseringsprojekt åren 2022–2025 för att minska bostädernas och kontorslokalernas belastning på miljön. Det omfattar bland annat isolering, installation av solceller och energiåtervinning. Det övergripande målet är att uppnå internationella överenskommelser om lägre koldioxidutsläpp. Vidare finns miljöstuga för sopsortering och 2024 infördes sortering av matavfall.

Kapitalplacering

Enligt Njurfondens placeringspolicy skall en etisk och miljömässig bedömning skall göras av bolag innan investering sker. Värderingsgrund för denna bedömning är FN:s förklaring om de Mänskliga Rättigheterna, de angränsande FN-konventionerna, FN:s Global Compact, ILO:s åtta kärnkonventioner samt Rio-deklarationen om hållbar utveckling. Placering skall endast ske i bolag som på ett godtagbart sätt efterlever dessa internationella normer för mänskliga rättigheter, arbetsrätt och miljö samt mutor och korruption. Detta innebär bland annat att bolagen i sin verksamhet bör verka för goda arbetsvillkor, god arbetsmiljö, fackliga rättigheter och inte acceptera diskriminering eller barnarbete. Vidare måste bolagen kunna visa på bra miljöprestanda i såväl strategiska beslut och riskhantering som i tillverkning och produktutbud.

Möten

Samtliga styrelsemöten under räkenskapsåret har varit digitala.

Förändringar i eget kapital

	Ändamåls- bestämda medel	Balanserat resultat inkl årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2024-01-01		9 728 300	9 728 300
Bengt Rippes forskarpris	1 000 000		1 000 000
Årets resultat		-2 744 011	-2 744 011
Utgående balans 2024-12-31	1 000 000	6 984 289	7 984 289

Resultaträkning

	Not	2024-01-01 2024-12-31	2023-01-01 2023-12-31
Verksamhetsintäkter			
Gåvor	2	7 283 319	8 521 407
Årsomsättning		7 283 319	8 521 407
Verksamhetskostnader	3, 4		
Ändamålskostnader		-9 331 516	-10 025 361
Insamlingskostnader		-622 721	-666 772
Administrationskostnader		-1 317 810	-1 025 635
		-11 272 047	-11 717 768
Verksamhetsresultat		-3 988 729	-3 196 360
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	5	1 173 566	543 447
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		71 152	26 905
		1 244 718	570 352
Resultat efter finansiella poster		-2 744 011	-2 626 008
Årets resultat		-2 744 011	-2 626 008

Balansräkning

	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	6	11 001 926	12 329 304
		11 001 926	12 329 304
Summa anläggningstillgångar		11 001 926	12 329 304
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 950	33 129
Övriga fordringar		5 353	3 078
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	14 675	24 708
		21 978	60 915
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar	8	804 333	804 333
		804 333	804 333
Kassa och bank			
Kassa och bank		4 551 688	5 777 785
		4 551 688	5 777 785
Summa omsättningstillgångar		5 377 999	6 643 033
SUMMA TILLGÅNGAR		16 379 925	18 972 337
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat eget kapital		9 728 300	12 354 308
Ändamålsbestämda medel		1 000 000	1 000 000
Årets resultat		-2 744 011	-2 626 008
Eget kapital vid årets slut		7 984 289	10 728 300
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		805 275	485 464
Beslutade, ej utbetalda forskningsanslag		7 540 000	7 640 000
Övriga skulder	9	20 361	58 573
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	30 000	60 000
Summa kortfristiga skulder		8 395 636	8 244 037
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		16 379 925	18 972 337

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt ÅRL samt BFNAR 2012:1 (K3) samt följer "Giva Sveriges Styrande riktlinjer för årsredovisning" uppdaterade 10 december 2024.

Årsredovisningen är upprättad i SEK.

Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.

Resultaträkning – funktionsindeldad

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Njurfonden erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

Gåvor och Testamentsgåvor

En transaktion i vilken Insamlingsstiftelsen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller en testamentsgåva.

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls.

En gåva som intäktsförs redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som insamlingsstiftelsen avser stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor redovisas som omsättningstillgångar.

Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde.

Testamentsgåvor

Testamentsgåvor redovisas som huvudregel när de erhålls.

En testamentsgåva som insamlingsstiftelsen avser stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgång. Övriga testamentsgåvor redovisas som omsättningstillgångar. Testamentsgåvor värderas som huvudregel till verkligt värde.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner; ändamåls-, (medlems-), insamlings- och administrationskostnader.

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till Insamlingsstiftelsens uppdrag enligt stadgarna. Hit hör bidrag som utbetalas för att stödja forskning kring njursjukdomar och njurtransplantationer efter beviljad ansökan. Detta kan dessutom vara projekthantering och projektstyrning, hantering av ansökningshandlingar, uppföljning, rapportering och revision. Dessutom ingår kostnader för information samt samkostnader.

Insamlingskostnader

Insamlingskostnader skall återspegla de kostnader som organisationen haft för att samla in medel från olika givare. Kostnaderna består av konsulttjänster för givar-service per telefon, gåvoregistrering och administration av minnesgåvor, telemarketingkampanjer och insamlingsrådgivning. I insamlingskostnader ingår även samkostnader.

Administrationskostnader

Administrationskostnader består t ex av kostnader för styrelsemöten, redovisning, revision av stiftelsen etc.

I administrationskostnader ingår även samkostnader.

Leasing

Njurfonden har inga egna lokaler utan svarar för sin del av Njurförbundets kostnader för lokal och kontorsutrustning. Kostnaderna ingår som Njurfondens del och visas i verksamhetskostnaderna.

Ersättningar till anställda

Insamlingsstiftelsen har inga anställda utan tjänster köps av Njurförbundet. Kostnaden för detta bokförs löpande under året.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges.

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter. Efter det första redovisningstillfället värderas kortfristiga placeringar enligt lägsta värdets princip, dvs till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Efter första redovisningstillfället värderas långfristiga finansiella tillgångar som inte är räntebärande till anskaffningsvärdet med avdrag för nedskrivning.

Alla tillgångar som innehas för riskspridning anses ingå i en värdepappersportfölj och betraktas därmed som en post vid värdering enligt lägsta värdets princip respektive vid nedskrivningsprövning.

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel. Se även noten till eget kapital.

Skuld för beslutade ej utbetalda bidrag

I det fall Insamlingsstiftelsen fattat beslut om utbetalning av forskningsbidrag och meddelat mottagaren men inte verkställt utbetalningen redovisas detta belopp som en kortfristig skuld.

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 2 Insamlade medel

	2024	2023
Gåvor		
<i>Insamlade medel</i>		
Gåvor från allmänheten	6 416 784	6 212 141
Gåvor från företag	130 000	30 300
Gåvor från andra organisationer	306 000	200 000
Testamentsgåvor	430 535	2 078 966
	7 283 319	8 521 407
Totala insamlade medel består av följande:		
Gåvor som har redovisats i resultaträkningen	7 283 319	8 521 407
	7 283 319	8 521 407

Not 3 Personal

	2024	2023
Medelantal anställda		
Insamlingsstiftelsen Njurfonden har ingen anställd personal.		
Medelantal anställda har varit	0,00	0,00
Löner, ersättningar m.m.		
Löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader har utgått med följande belopp:		
Styrelsen:		
Löner och ersättningar	110 998	96 278
	110 998	96 278
Summa styrelse och övriga	110 998	96 278
Könsfördelning i styrelse och företagsledning		
Antal styrelseledamöter	8	8
varav kvinnor	3	3
varav män	5	5

Not 4 Verksamhetskostnader

	2024	2023
Summa personalkostnader	110 998	96 278
Beviljade forskningsanslag	7 540 000	7 040 000
Återförda forskningsanslag	-100 000	-100 000
Bengt Rippes forskningspris	50 000	50 000
Informationskostnader	1 841 517	2 939 083
Konsultkostnad för insamlingsverksamhet	622 721	666 772
Revision	40 000	60 281
Svensk Insamlingskontroll	6 250	6 779
Giva Sverige	14 831	17 109
Tjänster från Njurförbundet	792 000	720 000
Övriga administrationskostnader	353 730	221 466
	11 272 047	11 717 768

Not 5 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgång

	2024	2023
Utdelning	105 987	0
Realisationsresultat	1 067 579	543 447
	1 173 566	543 447

Not 6 Andra långfristiga värdepappersinnehav

		2024-12-31	2023-12-31
Värdepapper			
Robur fonder	0	11 001 926	12 329 304
Depåkonto	0	0	0
Värdepapper Swedbank VP Bas	0	0	0
Handelsbanken fonder	0	0	0
		11 001 926	12 329 304

På balansdagen uppgår marknadsvärdet på ovanstående värdepapper till 14 261 298 kronor.

Not 7 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
KomMed	13 860	14 110
News Machine	815	10 598
	14 675	24 708

Not 8 Övriga kortfristiga placeringar

	2024-12-31	2023-12-31
Kategori		
Fastighet 1/3 Lerdal 24:22	804 333	804 333
	804 333	804 333

Not 9 Övriga kortfristiga skulder

	2024-12-31	2023-12-31
Övriga skulder		
Bengt Rippes pris	0	50 000
Fastighetsskatt	4 953	2 958
Skuld till Njurförbundet	15 408	5 615
	20 361	58 573

Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Reserverat för revision	30 000	30 000
Arvode beredningsgruppen	0	30 000
	30 000	60 000

Stockholm, den dag som framgår av digital signering

Håkan Hedman	Annette Bruchfeld	
Björn Nilsson	Linda Afsenius	Peter Bárány
Hans Ellegren	Ulla Evensson	Per Lindnér

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av digital signering

BDO Mälardalen AB

Margaretha Morén
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse 2024

Till styrelsen i Insamlingsstiftelsen Njurfonden
Org.nr. 802477-9202

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Insamlingsstiftelsen Njurfonden för år 2024.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är beroende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions-sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida

det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna i enlighet med stiftelselagen.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Insamlingsstiftelsen Njurfonden för år 2024.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen, eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättnings-skyldighet mot stiftelsen.

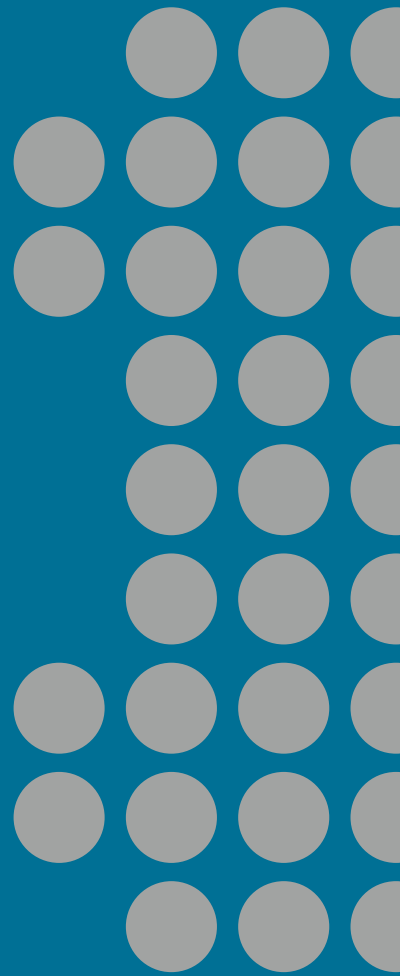
Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation.

Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm enligt digital signering

BDO Mälardalen AB

Margaretha Morén
Auktoriserad revisor

Njurfonden

Drakenbergsgatan 13 bv
117 41 Stockholm

08-546 405 00
info@njurfonden.se
www.njurfonden.se

